

Hyvinvointikertomus - vuosiraportti 2020

HYVINVOIVA
KUOPIO

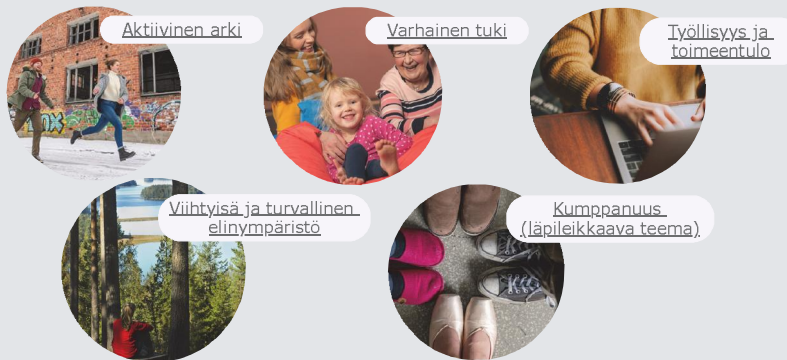
[Etusivu](#) [Aktiivinen arki](#) [Varhainen tuki](#) [Työllisyys ja toimeentulo](#) [Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö](#) [Kumppanuus](#)

Mikä on hyvinvointikertomus?

Terveydenhuoltolain (1326/2010, § 12) mukaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle. Hyvinvointikertomus laaditaan kerran valtuustokaudessa ja sitä päivitetään vuosittain osana kuntasuunnittelua vuosittaisena raporttina. Kuopion seuraava laaja hyvinvointikertomus laaditaan vuonna 2021.

Kertomukseen valitut hyvinvoinnin edistämisen painopisteet tulee huomioida osana talousarviota sekä toimialojen käyttösuunnitelmia, ja valittuja painopisteitä tulee arvioida myös talousarvion toteutumisen yhteydessä. Hyvinvointikertomus on hyvinvointijohtamisen työväline strategiatyöhön, vuotuisen kuntasuunnitteluun ja seurantaan.

Hyvinvointikertomuksen vuoden 2020 vuosiraportissa käsitellään hyvinvointia Kuopion laajassa kertomuksessa (2017-2021) nimettyjen teemojen ja strategian mukaisten kriittisten menestystekijöiden mukaan. Nämä ovat:

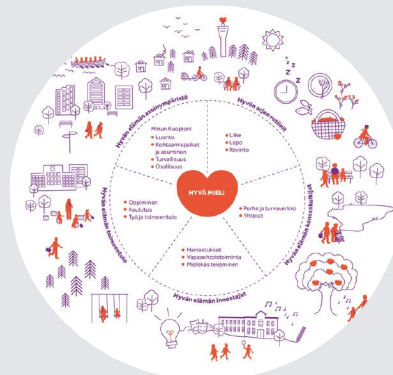

Hyvän elämän elementit

Strategian kriittisiä menestystekijöitä syventävät Hyvinvoiva Kuopio ohjelmassa määritetyt hyvän elämän elementit, joita ovat:

1. Hyvän arjen rutiinit
2. Hyvän elämän kanssakulkijat
3. Hyvän elämän innostajat
4. Hyvän elämän asuinympäristö
5. Hyvän elämän toimeentulo

Elementtien avulla voidaan lisätä yksilöllistä elämänilaataua ja rakentaa yhdessä hyvän elämän ja hyvän mielen kaupunkia.

Kertomuksen tietolähteet

Hyvinvointikertomus pitää sisällään tietoa kuopiolaisten hyvinvoinnista useista eri tietolähteistä koottuna. Vuosiraportissa (2020) seurataan laajassa hyvinvointikertomuksessa (2017-2021) määritettyjä mittareita. Kertomuksen keskeisimmät tietolähteet ovat mm. Kouluterveyskysely ja Finsote-tutkimuksen tilastot. Lisäksi hyödynnetään Kuopion ja muiden toimijoiden omia tilastoja.

Toteutuneet toimenpiteet

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa on tuotu esiin myös esimerkkejä toteutuneesta toiminnasta vuodelta 2019, joilla on tavoiteltu asetettujen tavoitteiden toteutumista. Hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteiden tulee perustua laadukkaaseen tietoon hyvinvoinnin tilasta sekä tutkitusti vaikuttaviin menetelmiin.

Koronan vaikutukset

Hyvinvointia on haastanut ja haastaa edelleen koronapandemia, sitä hillitsevät rajoitustoimet ja yleinen epävarmuus, joilla voidaan Valtioneuvoston selvityksen mukaan olettaa olevan kielteisiä vaikutuksia niin lasten ja nuorten, työikäisten kuin ikääntyneidenkin hyvinvoinnille sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Kokonaisuudessaan vaikutuksia voidaan arvioida vasta myöhemmin. Alla on esitetty muutama keskeisiä nostoja huomioksi. Muutoin raportissa käsitellään kuitenkin vuoden 2019 ja osin vuoden 2018 indikaattoritietoja.

Kevään 2020 poikkeusolot ja mm. lomaauksista johtuneet taloudelliset vaikeudet kuormittivat perheitä. Huolena ovat olleet mm. olleet vanhempien päihde- ja mielenterveysongelmat sekä lähisuhteiden väkivalta.

Ikääntyneillä keväällä 2020 itsekäryntäminen lisäsi fyysisiä inaktiivisuutta ja yksinäisyyttä, jolla voi olla merkittävä vaikutus toimintakykyyn ja hyvinvointiin pidemmällä aikavälillä laajemminkin.

Kevään 2020 aikana monet ennaltaehkäisevistä palveluista jouduttiin sulkemaan tai supistamaan tarjolla olevien palvelujen määrää. Ihmiset eivät myöskään hakeutuneet palvelujen piiriin, vaikka niitä oli ollut käytettävissä.

Esim. Lastensuojeluilmoitusten määrä laski keväällä 2020 aikana tilapäisesti, mutta on 8/2020 ylittänyt viime vuoden vastaavan ajankohdan määrät. Avohuollon asiakkuuksien ja kiireellisten sijoitusten määrän perusteella tilanne on syysyllä 2020 palautumassa ennalleen.

Jotta pidempiäaikaisia haittoja voidaan ehkäistä, tulee erityistä huomiota kiinnittää hyvinvointia tukevien tekijöiden vahvistamiseen, vaikutusten selvittämiseen, peruspalvelujen vahvistamiseen universaalisti ja erityispalvelujen tarjoamiseen niitä tarvitseville.

Lisätietoja:

- [Kuopion kaupungin hyvinvointikertomukset edellisiltä vuosilta.](#)
- [Valtioneuvoston tiedepaneeli: COVID-19-kriisin haitallisten vaikutusten ehkäiseminen kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti](#)
- [THL: Koronapandemian vaikutukset hyvinvointiin, palveluihin ja talouteen](#)